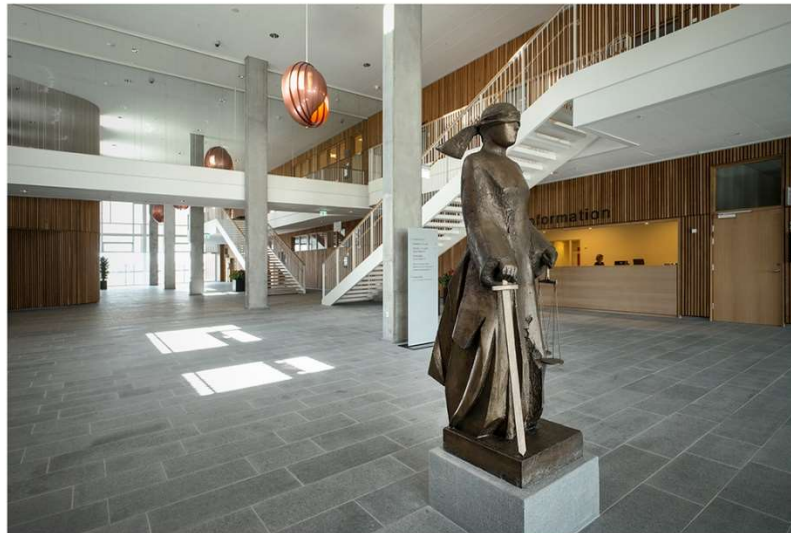

Embedsregnskab 2021

for

Vestre Landsret

1. Indledning

I denne indledning gives en kort oversigt over indholdet i Vestre Landsrets embedsregnskab for 2021.

Afsnit 2 indeholder en kort beskrivelse af landsretten.

I afsnit 3 redegøres for udviklingen i landsrettens sagsbeholdning og gennemløbstider samt for opfyldelsen af opstillede målsætninger om gennemløbstider.

I afsnit 4 omtales udviklingen i antallet af medarbejdere i landsretten.

I afsnit 5 omtales landsrettens handlingsplan og arbejdet med kvalitet.

I afsnit 6 omtales nogle af de administrative sager, som behandles i landsretten.

I afsnit 7 omtales landsrettens lokaleforhold.

Afsnit 8 indeholder nogle afsluttende bemærkninger om udviklingen i 2021 og forventningerne til de kommende år.

I nogle af tabellerne er visse af tallene rettet i forhold til embedsregnskaberne for tidligere år.

Jens Røn

Juni 2022

2. Kort om Vestre Landsret

Vestre Landsret har sit sæde (hovedtingsted) i Viborg. Landsretten er appelinstans for de jyske byretter og Tinglysningsretten og behandler endvidere som 1. instans civile sager, der er henvist fra byretterne.

Landsretten er efter retsplejeloven normeret med 36 dommere, som er organiseret i 14 afdelinger. Antallet af udnævnte landsdommere blev i 2010 nedsat under henvisning til erfaringerne med den ændrede fordeling af arbejdsopgaver mellem landsretterne og byretterne efter politio- og domstolsreformen i 2007. Nednormeringen havde tillige sammenhæng med et fald i sagstilgangen til og fra byretterne, som efterfølgende viste sig kun at være midlertidigt.

I lyset af en stigende sagstilgang blev landsretten i 2013 og 2015 tilført midler til at kunne etablere to midlertidige afdelinger (15. og 16. afdeling). 16. afdeling blev nedlagt igen, da bevillingen til afdelingen udløb ved udgangen af 2017 – for atter at blive oprettet i slutningen af 2020 i forbindelse med en midlertidig bevilling begrundet i Covid-19-situationen og den deraf følgende sagsophobning. Bevillingen til 16. afdeling er foreløbig forlænget indtil udgangen af 2022. Den anden midlertidige afdeling har som beskrevet kunnet opretholdes siden 2013, men for nuværende også kun til og med 2022.

Landsretten bestod i 2021 af 1 præsident, 38 andre faste landsdommere og ca. 11 konstituerede landsdommere. 2 af dommerstillingerne er knyttet til de midlertidige afdelinger. Foruden disse dommerstillinger bestod landsretten af 9 øvrige jurister og ca. 42 administrative medarbejdere.

Præsidenten er administrativ chef for landsretten og således ansvarlig for at varetage de bevillingsmæssige og administrative forhold, der er henlagt til embedet. Præsidenten skal herunder sørge for en forsvarlig og hensigtsmæssig drift af embedet og skal tage de fornødne initiativer til sikring heraf.

Landsrettens dommere var i 2021 som nævnt fordelt på 16 retsafdelinger med hver tre dommere. Landsrettens øvrige jurister er tilknyttet retsafdelinger, der enten behandler nogle bestemte kæremål eller i særlig grad står for forberedelsen af landsrettens civile sager, samt landsrettens administration.

Landsrettens administrative medarbejdere er fordelt på to retssektioner, der udfører de administrative sagsbehandlingsfunktioner for hver otte retsafdelinger, samt på en administrativ sektion,

der varetager en række centrale, administrative opgaver organiseret i information, sekretariat, it-enhed og kassefunktion.

Vestre Landsret behandler civile sager og straffesager ved hovedtingstedet i Viborg. Landsretten behandler endvidere straffesager ved bitingstederne i Aalborg, Aarhus, Kolding, Esbjerg og Sønderborg. Sagerne ved bitingstederne behandles af medarbejdere fra hovedtingstedet i Viborg.

3. Udviklingen i landsrettens sagsbeholdning og gennemløbstider

Som følge af et nyt sagssystem for civile sager er der i perioden 4. kvartal 2016 til udgangen af 2018 en række databrud i de statistiske oplysninger, der gør, at tallene for disse år ikke uden videre kan sammenlignes med tidligere og efterfølgende perioder. Tallene for disse år er endvidere behæftet med en vis usikkerhed. Et nyt statistikmodul blev taget i brug fra og med årsstatistikken 2019, hvorefter tallene for 2018 blev genberegnet. Tallene i nedenstående oversigt er derfor ikke nødvendigvis nøjagtig de samme, som fremgår af embedsregnskaberne for 2018 og 2019.

Helt overordnet har antallet af modtagne og afsluttede civile sager nogenlunde balanceret i 2021, og antallet af verserende civile sager ved årets udgang er på niveau med de tidligere år. Landsretten har derimod afgjort færre straffesager, end der er modtaget, og der er i perioden 2018-2021 sket en stigning i antallet af verserende straffesager ved årets udgang.

Sagsudviklingen i 2021, herunder antallet af verserende civile sager og straffesager, må endvidere ses i lyset af begrænsninger i anklagemyndighedens kapacitet til at møde i landsretten i straffesager i 2021, hvilket har betydet, at landsretten gennem flere måneder midlertidigt har behandlet flere civile sager end sædvanligt. Landsretten har løbende været i dialog med Statsadvokaten i Viborg herom, og statsadvokaturen har i 2022 tilført en vis yderligere kapacitet til at møde i straffesager.

Herudover har sagsafviklingen i både 2020 og 2021 været præget af Covid-19-situationen, herunder aflysning med kort varsel af sager som følge af Covid-19, f.eks. fordi en eller flere deltagere var smittede med eller havde symptomer på Covid-19. Desuden har kravet om afstand mellem de forskellige aktører i retssalene i begyndelsen af 2021 begrænset mulighederne for at bruge retssalene til den type sager, de er indrettet til. Navnlig de store sager, f.eks. straffesager med mange tiltalte og nævningesager, har givet særlige udfordringer.

Afdeling Alle												
												Periode 2018 2021
År Sagsområde	2018			2019			2020			2021		
	Modtaget	Afsluttet	Verserende	Modtaget	Afsluttet	Verserende	Modtaget	Afsluttet	Verserende	Modtaget	Afsluttet	Verserende
☐ Civil	1.751	1.715	893	1.801	1.622	1.072	1.876	2.032	916	1.853	1.874	895
Civile 1. instanssager	32	21	84	22	29	77	43	52	68	24	48	44
Anke. Økonomi mv.	509	483	538	555	440	653	405	555	503	510	495	518
Anke. Ægteskab mv.	272	255	95	244	259	80	261	241	100	342	312	130
Anke. Småsager	64	69	26	94	74	46	85	93	38	111	110	39
Civile kæremål	843	855	147	840	785	202	1.006	1.024	184	816	856	144
Andre civile sager	31	32	3	46	35	14	76	67	23	50	53	20
☐ Straf	2.755	2.578	812	2.737	2.676	873	2.662	2.685	850	2.713	2.591	972
Nævningesag	32	24	15	15	21	9	17	15	11	18	17	12
Bevisankesag med domsmænd	816	706	460	828	799	489	713	735	467	765	720	512
Bevisankesag uden domsmænd	219	197	137	229	194	172	251	236	187	338	270	255
Udmålingsankesag med domsmænd	207	196	93	183	197	79	188	165	102	175	192	85
Udmålingsankesag uden domsmænd	97	86	47	110	95	62	74	94	42	103	83	62
Fængslingskæremål	1.021	1.024	5	1.011	1.011	5	995	997	3	895	891	7
Kæremål om andre spørgsmål	363	345	55	361	359	57	424	443	38	419	418	39

Civile sager

Som det fremgår af oversigten, har landsretten fra 2018 til 2021 oplevet en stigning i antallet af nye civile sager på 102 sager. Stigningen er ikke ligeligt fordelt mellem de forskellige sagstyper, idet antallet af ankesager (ægteskab mv.) og småsager er steget med henholdsvis ca. 25 % og ca. 73 %, mens antallet af civile kæresager er faldet en smule med ca. 3 %. Antallet af civile ankesager (økonomi mv.) er uændret.

Der er i 2021 afsluttet 159 flere civile sager end i 2018. Samlet set er antallet af verserende civile sager stort set uændret fra 2018 til 2021.

Faldet i 2019 i antallet af afsluttede sager skyldes hovedsagelig afviklingen af to store banksager, som blev afsluttet primo 2020.

Straffesager

Antallet af modtagne straffesager er faldet en smule fra 2018 til 2021 med 42 sager, hvilket formentlig blandt andet hænger sammen med Covid-19-situationen i 2020 og 2021. I 2021 modtog landsretten 18 nævningesager, hvilket svarer til tallet for 2020, men er noget fra rekordåret 2018, hvor landsretten modtog 32 nævningesager. Landsretten har i 2021 modtaget ca. 50 færre domsmandssager med bevis end i 2018, men til gengæld langt flere domsmandssager uden be-

vis. Antallet af modtagne udmålingsanker er faldet en smule. Det må forventes, at antallet af ankesager stiger de kommende år som følge af øgede ressourcer til politiet og anklagemyndigheden, herunder i forbindelse med den seneste flerårsaftale for politi og anklagemyndighed.

Antallet af afgjorte straffesager er nogenlunde uændret fra 2018 til 2021. Antallet af verserende straffesager er steget betydeligt fra 2018 med 812 sager til 2021 med 972 sager svarende til en stigning på ca. 19 %. For 2021 skyldes en del af – men langt fra hele – stigningen et større antal sager, som behandles på skriftligt grundlag, da anklagemyndigheden og tiltalte har samstemmende påstande.

Udviklingen i verserende straffesager må i øvrigt ses i tæt sammenhæng med et øget omfang og en større kompleksitet af straffesagerne, jf. nedenfor. Der er også en nær sammenhæng med udviklingen i civile sager, da landsrettens samlede ressourcer er knyttet til og løbende fordeles mellem alle landsrettens sager og ikke er forhåndsfordelt på de to sagstyper. Udviklingen i antallet af verserende sager i 2021 må som nævnt også ses i lyset af begrænsninger i anklagemyndighedens kapacitet til at møde i landsretten i straffesager.

Sagernes kompleksitet

Landsretten oplever generelt, at navnlig straffesagerne de senere år er blevet tungere og mere komplekse, og at der derfor ikke kan afvikles det samme antal sager pr. afdeling som tidligere. I straffesagerne er antallet af tiltalte i den enkelte sag steget, ligesom antallet af dage, der skal afsættes til sagerne, er stigende. Samtidig tager også de sager, der kan afgøres på en dag, længere tid. Andelen af sager, der kræver en hel retsdag, er steget. Det er sket på bekostning af antallet af halvdagssager og mindre sager. Det er oplevelsen, at det i dag meget sjældent er muligt at afvikle tre sager på en dag, hvilket for år tilbage jævnligt var muligt.

Udviklingen i antallet af ekstra retsdage (dvs. antallet af ekstra retsdage til sager, der har taget mere end en retsdag) er en god indikator for, at sagerne generelt bliver mere komplekse. Antallet af ekstra retsdage i straffesagerne er steget fra 280 i 2018 til 433 i 2021, dvs. med over 50 %. Denne stigning overstiger langt det fald i ekstra retsdage, som er sket for de civile sager, og som i øvrigt blandt andet skyldes, at landsretten i 2018-2019 afviklede to meget store civile banksager.

Målsætninger for sagsbehandlingstiden

Landsretten har som de øvrige retter for 2019-2022 fastsat mål for gennemløbstider. Måltallene tager udgangspunkt i, hvad landsretten realiserede i 2018 og de to første kvartaler af 2019. Ved fastsættelsen af de nye mål er der blandt andet søgt taget hensyn til domstolenes øgede fokus på nedbringelse af sagsbehandlingstiden for særligt prioriterede straffesager, hvilket alt andet lige vil påvirke de øvrige sagstypers gennemløbstid i negativ retning. Målene er opstillet som et gennemsnit for de 80 % af sagerne med den korteste sagsbehandlingstid. Ved denne metode vil sager, der har haft et usædvanligt langt forløb i landsretten ikke indgå i opgørelsen af gennemsnit, og derved vil opgørelsen vise et klarere billede af, hvor lang sagsbehandlingstid en sag typisk har.

Målet for civile 1. instanssager, civile ankesager, herunder familieretlige sager, nævningeankesager og øvrige straffeankesager er for hovedforhandlede sager. Øvrige mål er for afsluttede sager.

Måltallene for 2020-2022 samt den faktiske gennemløbstid i 2020 og 2021 fremgår af tabellen nedenfor.

Civile sager

Gennemløbstid for de 80 % hurtigste sager.

	2018	2019	2020 mål	2020	2021 mål	2021	2022 Mål
1. instans sager, hfh. (mdr.)	14,7	18,5	21	22	20	17	20
Ankesager (økonomi mv.), hfh. (mdr.)	10,8	11,2	12	12,7	11	11	11
Ankesager (ægteskab mv.), hfh. (mdr.)	3,8	3,4	3,5	3,0	3,0	3,1	3,0
Civile kæremål, alle (mdr.)	1,6	1,4	1,4	1,3	1,2	1,4	1,2

Som det fremgår, levede landsretten i 2021 for både civile 1. instanssager og ankesager (økonomi mv.) op til målsætningen for sagsbehandlingstiden. Der er sket en pæn forbedring af gennemløbstiden sammenlignet med 2020. Det er naturligvis isoleret set meget positivt, da det betyder, at parterne har fået afgjort deres sag hurtigere. Udviklingen må dog som nævnt ovenfor ses i lyset af begrænsninger i anklagemyndighedens kapacitet til at møde i landsretten i straffesager,

hvilket har betydet, at landsretten gennem flere måneder midlertidigt har behandlet flere civile sager end sædvanligt.

For de familieretlige ankesager opfyldte landsretten nogenlunde målsætningen, og sagsbehandlingstiden for de civile kæremål ligger en smule over målsætningen.

Straffesager

Gennemløbstid for de 80 % hurtigste sager.

	2018	2019	2020 mål	2020	2021 mål	2021	2022 mål
Nævningesager, hfh. (mdr.)	5,1	5,0	5,5	7,0	5,5	7,1	5,5
Straffesager med bevis, hfh. (mdr.)	4,6	5,8	5,0	6,6	4,5	6,1	4,5
Straffesager uden bevis, hfh. (mdr.)	3,4	4,5	5,0	5,3	4,5	5,3	4,5
Fængslingskæremål (dage)	1,0	1,0	1,2	1,0	1,2	1,0	1,2
Andre straffekæremål (dage)	23,1	24	26,6	21,5	24,5	23,5	24,5

Det må konstateres, at landsrettens sagsbehandlingstider i 2021 for alle straffesager (bortset fra kæresagerne) ligger betydeligt over målsætningerne. Det er meget positivt, at der er sket et fald i sagsbehandlingstiden for bevisanker fra 6,6 måneder til 6,1 måneder, hvilket dog stadig er en del over målsætningen.

Gennemsnitlige gennemløbstider

De gennemsnitlige gennemløbstider for hovedforhandlede civile sager og straffesager sluttet i perioden 2018-2021 er således:

Civile sager

	2018	2019	2020	2021
1. instans sager (mdr.)	25,2	28,1	33,4	18,7
Ankesager (økonom mv.) (mdr.)	12,2	13,0	14,9	13,5
Ankesager (ægteskab mv.) (mdr.)	4,1	4,4	4,1	4,2
Ankesager (småsager) (mdr.)	5,3	4,8	5,9	5,2

Straffesager

	2018	2019	2020	2021
Nævningeankesager (mdr.)	5,4	6,0	7,9	7,9
Øvrige bevisanker (mdr.)	6,1	6,9	7,5	7,5
Udmålingsanker (mdr.)	4,6	5,4	5,8	6,2

Særligt for så vidt angår civile 1. instanssager bemærkes, at gennemløbstiden er baseret på forholdsvis få sager. Få gamle sager får derfor uforholdsmæssig stor indflydelse på den samlede gennemsnitlige sagsbehandlingstid.

Særligt om prioriterede straffesager om vold, voldtægt og våben

Fra den 1. januar 2019 blev det muligt for landsretterne særskilt at opgøre visse sager om vold, voldtægt og våben (de såkaldte VVV-sager). Tallene for disse sagskategorier for 2019-2021 ser således ud:

	Voldssager	Voldtægtssager	Våbensager
Sagsbeholdning 31/12 2018	Kendes ikke	Kendes ikke	Kendes ikke
Nye sager 2019	259	55	40
Sluttede sager 2019	168	30	22
Sagsbeholdning 31/12 2019	96	25	20
Nye sager 2020	222	48	34
Sluttede sager 2020	201	48	32
Sagsbeholdning 31/12 2020	117	25	22
Nye sager 2021	233	54	19
Sluttede sager 2021	215	55	34
Sagsbeholdning 31/12	134	24	7

2021			
------	--	--	--

Gennemsnitlig varighed af sagsforløbet for VVV-sager afsluttet i 2021:

VVV-SAGER AFSLUTTET I 2021 (MÅNE- DER)	VOLD	VOLDTÆGT	VÅBEN
Nævningeankesager	4,6	8,4	10,5
Øvrige straffeankesager med bevisbedømmelse	5,8	6,0	6,1
Øvrige straffeankesager uden bevisbedømmelse	5,1	2,6	5,2

Det er bestemt ikke tilfredsstillende, at de særligt prioriterede sager ikke har kunnet behandles hurtigere, men dette må blandt andet ses i lyset af den generelle sagsudvikling og udviklingen i sagsbehandlingstiderne for straffesager.

4. Medarbejdere

Udviklingen i antallet af medarbejdere i 2018-2021 (opgjort som det faktiske årsværksforbrug inklusive langtidssygefravær) er følgende:

	2018	2019	2020	2021
Juridisk personale	55,2	54,5	54,7	57,1
Kontorpersonale	32,0	35,4	35,3	36,5
Elever	3,3	3,9	3,7	3,2
Ansatte i beskæftigelsesordning	-	-	-	-
Øvrigt personale	5,8	3,6	3,2	3,3
Samlet	96,3	97,4	96,9	100,1

Landsretten har traditionelt en lav personaleomsætning, hvis der ses bort fra de jurister, som er i landsretten for en kortere periode som konstituerede dommere eller fuldmægtige. Personaleomsætningen for kontorfunktionærer lå i 2021 på 2,7 %.

Det gennemsnitlige sygefravær med landstidssygefravær var i 2021 på 7 dage (i 2019 7,1 dage og i 2020 6,2 dage), og det gennemsnitlige sygefravær uden langtidssygefravær var på 5,2 dage (i 2019 5,9 dage og i 2020 4,1 dage). Tallene for 2021 må ses i lyset af Covid-19-situationen.

5. Handlingsplanen for 2021 og landsrettens arbejde med kvalitet

Det er helt centralt for landsretten at sikre kvaliteten i sagsbehandling og afgørelser. Landsrettens årlige handlingsplan indeholder i den forbindelse forskellige aktiviteter og indsatser, som skal understøtte landsrettens arbejde med domstolenes fire strategiske mål om brugerfokus, korte sagsbehandlingstider, ensartethed samt kvalitet og effektivitet. Landsrettens arbejde med handlingsplaner og justeringer af disse foregår løbende blandt andet i forbindelse med drøftelser i landsrettens samarbejdsudvalg og på dommernes plenarmøder. Handlingsplanerne er offentliggjort på landsrettens hjemmeside www.domstol.dk/vestrelandsret.

Arbejdet med handlingsplanen for 2021 har ligesom for 2020 været præget af de særlige forhold som følge af Covid-19, hvilket har betydet, at en række initiativer helt eller delvist er blevet udsat og videreført til 2022. Det gælder f.eks. temadage om brugerfokus og arbejdet med forskellige vejledninger mv.

Der afholdes hvert år interne temadage for landsrettens dommere og administrative medarbejdere med det formål at drøfte forskellige spørgsmål af faglig karakter. Dette er dog sket i mindre omfang end sædvanligt i 2021 som følge af Covid-19-situationen, ligesom det i 2021 var nødvendigt at aflyse det årlige møde for alle dommere i Vestre Landsrets kreds (Jysk dommermøde), hvor der også drøftes forskellige faglige spørgsmål. Møderne mellem de jyske byretters præsidenter og landsrettens præsident, som normalt afholdes to gange årligt, kunne afholdes som digitale møder.

Arbejdet med kvalitet sker fortsat i vidt omfang i et samarbejde med Østre Landsret blandt andet i forbindelse med, at der løbende er kontakt mellem de to landsretters fagudvalg og mellem de to landsretter om besvarelse af høringer over lovudkast mv. Der afholdes endvidere hvert andet år fællesmøde mellem dommerne i de to landsretter, hvor der drøftes forskellige faglige temaer, og mødet blev i 2021 arrangeret af Vestre Landsret. Der gennemføres også (normalt) udvekslingsophold mellem landsretternes dommere og administrative personale.

Herudover arbejdes der løbende på landsrettens tre sektioner med kvaliteten i det arbejde, som landsrettens administrative medarbejdere varetager på de enkelte sektioner.

6. Administrative sager

Blandt de administrative sager, som behandles i landsretten, kan nævnes:

a. Høringssager

Der er i 2021 behandlet 132 høringssager vedrørende udkast til lovforslag mv. Der var 105 høringssager i 2020 og 79 høringssager i 2019.

b. Klagesager

I medfør af retsplejelovens § 48 kan landsrettens præsident meddele en advarsel til en dommer eller anden domstolsjurist i landsretten, til en præsident ved en byret i landsretskredsen eller til præsidenten for Tinglysningsretten, hvis den pågældende har udvist utilbørligt eller usømmeligt forhold i forbindelse med udførelsen af sin tjeneste.

Bestemmelsen i retsplejelovens § 48 giver ikke landsrettens præsident kompetence til at bedømme en sags materielle udfald eller rigtigheden af de processuelle afgørelser, der træffes i forbindelse med sagsbehandlingen. I de situationer, hvor præsidenten har modtaget henvendelser primært fra privatpersoner, der har været utilfreds med landsrettens eller en anden rets judicielle afgørelser, har præsidenten derfor vejledt om sin kompetence efter retsplejeloven og om mulighederne for eventuelt at appellere afgørelsen eller f.eks. søge Procesbevillingsnævnet om anke- eller kæretilladelse. I disse sager har der således ikke været indledt en klagesagsbehandling i medfør af retsplejelovens § 48.

Der har i 2021 ikke været anledning til at statuere, at der er udvist forhold af en karakter, der har kunnet give grundlag for at meddele en advarsel efter § 48.

c. Beskikkelse af sættemdommere

Præsidenten foretog i 2021 29 beskikkelser af sættemdommere i medfør af retsplejelovens § 46, fordi byrettsdommere havde erklæret sig inhabile. Det var 28 beskikkelser i 2020 og 40 beskikkelser i 2019.

Der er endvidere i 2021 sket beskikkelse som sættemdommer ved Grønlands Landsret i 1 sag og i Østre Landsret i 2 sager. Vestre Landsret har i 1 sag anmodet om beskikkelse af sættemdommere fra Østre Landsret.

7. Landsrettens lokaleforhold

Vestre Landsret overtog sin nye retsbygning på Asmildklostervej den 1. juli 2014, og ved udgangen af 2021 har bygningen således været i brug i 7½ år. Erfaringerne med bygningen er fortsat meget positive såvel hos brugere som hos landsrettens medarbejdere. Landsretten oplever dog et betydeligt pres på de store retssale på hovedtingstedet, hvilket kan få betydning for mulighederne for at beramme større sager med mange deltagere.

Vestre Landsret har bitingsteder i Aalborg, Aarhus, Kolding, Esbjerg og Sønderborg, hvor der behandles straffesager.

Bitingstederne er i Kolding, Esbjerg og Sønderborg placeret i forbindelse med byrettens lokaler.

I Esbjerg har byretten – og dermed også Vestre Landsret – fået nye lokaler i 2007.

I Sønderborg har byretten – og dermed også Vestre Landsret – fået nye lokaler i 2008.

I Kolding har byretten – og dermed også Vestre Landsret – i 2012 fået nye lokaler i et nyt domstolsbyggeri.

Bitingsstedet i Aarhus er indrettet i 1996 i et dengang nyt lejemål i forbindelse med, at landsretten fraflyttede Tinghuset i Aarhus. Der er i de senere år gennemført forskellige sikkerhedstiltag i lokalerne. Særligt adgangs- og tilkørselsforholdene er dog stadig langt fra optimale, ligesom venterum for parter, tiltalte og publikum er indrettet i for små lokaler.

Landsretten har herudover i 2021 sammen med Retten i Aarhus anvendt midlertidigt lejede lokaler i Aarhus til afvikling af større straffesager.

Bitingsstedet i Aalborg er placeret i en selvstændig ejendom. Bygningen er af ældre dato, og bitingsstedets retssal kan ikke rumme større sager, herunder nævningesager med flere tiltalte, og lokaler og indretning lever ikke op til en nutidig standard blandt andet med hensyn til muligheden for digital behandling af sager, etablering af adgangskontrol og bevogtning, adgang for kørestolsbrugere mfl., opdeling i indre og ydre zoner mv. Dette er bekræftet af den sikkerhedsgennemgang, der i 2017 har været af lokalerne. Der er udarbejdet et konkret byggeprojekt, hvis gennemførelse afventer finansiering.

Bitingsstedet i Esbjerg er som nævnt placeret i byrettens lokaler, og der er kun en nævningeretssal, som skal benyttes af både Vestre Landsret og Retten i Esbjerg. Denne deleordning har de senere år vist sig helt utilstrækkelig, og i 2020 blev der derfor etableret en midlertidig nævningeretssal til byretten i lokaler i nærheden af retsbygningen. Der er udarbejdet et konkret byggeprojekt, som indebærer nye, selvstændige lokaler til landsretten i en tilbygning til byrettens retsbygning. Projektet afventer finansiering, men hvis byggeriet gennemføres, vil landsretten få egne lokaler, som er tydeligt adskilt fra den øvrige retsbygning.

8. Afsluttende bemærkninger

2021 har ligesom 2020 været et vanskeligt år, idet Covid-19 situationen på mange forskellige måder har påvirket arbejdet i landsretten. De første måneder af 2021 var der fortsat et generelt afstandskrav på 2 meter, hvilket betød, at ikke alle landsrettens retssale kunne benyttes, hvilket selvsagt har påvirket sagsafviklingen negativt. Dertil kommer, at ekstraordinært mange sager har måttet udsættes og omberammes til et senere tidspunkt, ligesom mange sager har måttet aflyses med kort varsel, fordi aktører i sagerne har været konstateret smittet med Covid-19, har haft symptomer på smitte eller har været forhindret i at deltage, fordi de har været nær kontakt til en smittet.

Disse forhold har betydet, at dommergruppen har arbejdet under vanskelige forhold, idet retssalene ikke har kunnet bruges som normalt. Endvidere har der været et stort ekstraarbejde for særligt det administrative personale, i forbindelse med aflysning og omberømmelse af mange sager. Alle ansatte i landsretten har også i 2021 ydet en stor indsats med betydelig fleksibilitet under de særlige vilkår, som har været en konsekvens af Covid-19-situationen.

Et væsentligt formål med domstolsreformen var en reduktion af de alt for lange sagsbehandlingstider ved blandt andet landsretterne. Udviklingen i de første år efter domstolsreformen var i god overensstemmelse med dette formål. Sagsbeholdning og gennemløbstider faldt markant. Denne udvikling blev imidlertid i 2010 afløst af en situation med stadig større sagsbeholdning og stadig længere gennemløbstider. Dette til trods for, at landsretten løbende har søgt at forbedre udnyttelsen af rettens ressourcer med respekt for de opgaver, som landsretten skal udføre, og for kravene til den høje kvalitet i rettens arbejde og afgørelser.

Landsretten har i lyset af en stigende sagstilgang siden 2013 haft en midlertidig afdeling (15. afdeling), og i perioden 2015-2017 yderligere en midlertidig afdeling (16. afdeling). 16. afdeling blev nedlagt med udgangen af 2017, hvor bevillingen udløb, men afdelingen blev genoprettet i slutningen af 2020 med baggrund i særlig en Covid-19-bevilling, som senest er blevet forlænget indtil videre indtil udgangen af 2022.

Denne forlængelse af de to midlertidige afdelinger må med den nuværende sagsportefølje og sagsudvikling anses for helt nødvendig for landsrettens sagsafvikling. Samtidig afspejler udviklingen i landsrettens sagsportefølje, herunder stigningen i antallet af verserende sager, en generelt væsentligt øget sagskompleksitet for navnlig straffesagerne, herunder et øget tidsforbrug til de enkelte sager. De kommende års sagstilgang til landsretten vil også afhænge af effekten af de øgede ressourcer til politiet og anklagemyndigheden, herunder som følge af den seneste flerårsaftale for politi og anklagemyndighed.

Landsretten vil også i 2021 have fokus på antallet af verserende sager og på sagsbehandlingstiderne, men det må samtidig konstateres, at det med 16 afdelinger i 2021 – som ganske vist var et år præget af Covid-19-situationen – ikke har været muligt at nedbringe antallet af verserende sager eller generelt nedbringe de for lange sagsbehandlingstider.